

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

РИМО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА І НАУКА: СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОДІЇ

Подоляка І., студ. гр. ПР-32

Відносини між Римо-католицькою церквою і наукою – широко обговорювана тема. Історично склалося так, що церква часто була покровительською наук і ще у середньовіччі засновувала перші європейські університети, випускниками яких були Р. Гроссетест, Альберт Великий, Р. Бекон і Ф. Аквінський. Серед великих ранніх католицьких університетів виділяють: Болонський університет (1088); Паризький університет (з 1150); Оксфордський університет (1167) та інші.

Починаючи з епохи Відродження, католицькі вчені вважалися засновниками різноманітних наукових галузей: фізика (Галілей), акустика (Мерсенн), мінералогія (Агрікол), сучасна хімія (Лавуазьє), сучасна анатомія (Везалій), стратиграфія (Стено), бактеріологія (Кірхер і Пастер), генетика (Мендель), аналітична геометрія (Декарт), геліоцентрична космологія (Коперник), атомна теорія (Боскович) і теорія Великого Вибуху про походження Всесвіту (Леметр). Єзуїти особливо активно проявили себе в астрономії (про це свідчить існування Папської академії наук і обсерваторії Ватикану), придумали сучасні місячну номенклатуру і зоряну класифікацію (близько 35 кратерів Місяця названі на честь єзуїтів. Інтерес церкви до астрономії почався з чисто практичних проблем, коли в 16-му столітті Папа Григорій XIII, запросив астрономів, щоб ті «виправили» юліанський календар. Єзуїти також представили західну науку в Індії і Китаї. Папська академія наук була заснована в 1936 році Папою Пієм XI. Вона складається з провідних учених світу, в тому числі багато серед них є нобелівськими лауреатами. Академія має міжнародне членство, представниками іноземців є британський фізик С. Хокінг, королівський астроном М. Рис і фізик Ч. Хард Таунс. Ватиканська обсерваторія є астрономічною дослідницькою та освітньою організацією за підтримки Святого Престолу.

Не дивлячись на благодійницьку, позитивну діяльність церкви, постійно був наявний конфлікт між церквою і наукою.

У 1210-1277 відбулося засудження науковців, які, як трактувала церква «пропагували єретичні погляди». Цей процес пов'язаний був із розслідуванням на прохання папи Іоанна XXI. Релігія агресивно кидає виклик новим науковим ідеям, наприклад,

процес Галілея— інквізиційний процес над 70-річним фізиком і астрономом Галілео Галілеєм, що відбувся в 1633 році в Римі, що став символом протистояння науки і релігії, в більш широкому сенсі – вільнодумства і догматичного (політичного чи релігійного) вчення, що претендує на абсолютну духовну монополію. Католицька церква заборонила вчення М.Коперніка і піддала його праці цензурі. Дж. Бруно був спалений католицькою церквою за підтримку коперниківської геліоцентричної теорії.

Вчені Дж. Дрейпер і Ендрю Уайт зробили спробу довести факти конфлікту між католицькою церквою і наукою. На початку 1870-х років, Дрейпер був запрошений написати історію конфлікту між релігією і наукою (1874). Науковець критикував антиінтелектуалізм римського католицизму. У 1896 Уайт видав «Історію Війни Науки з Теологією в Християнстві», що стала кульмінацією тридцяти років досліджень. А ось їхній опонент Томас Е. Вудс молодший стверджував, що "Церква відіграла позитивну роль у розвитку науки навіть якщо ще цей новий консенсус не «просочився» до широкої громадськості".

Сама ж церква відкидає поняття вродженого конфлікту. Ватиканський Собор заявив, що "Віра і розум взаємно допомагають один одному", Папа Римський Іоанн Павло II говорив: «Віра і розум як два крила, на яких людський дух підноситься до споглядання істини».

Наук. кер. – Козинцева Т. О., доц. каф. ФПІ, СумДУ

ІЛЮЗІЯ ВОЛОДІННЯ ЧАСОМ ТА РЕАЛЬНІСТІЮ У ФОТОЗОБРАЖЕННІ

Рудич В., студ. гр. ПР-31,
Козинцева Т. О., доц. каф. ФПІ СумДУ

Сучасний світ є свідком нового іконічного повороту, який презентує візуалізацію реальності та уявлення про реальність. Через зображення ми ідеалізуємо наш реальний світ. Цим зумовлений наш інтерес до самого зображення як до явища позачасового, де ми знаходимо підтвердження власного існування та істинності власних уявлень про реальність. Зображення дозволяє людині створювати ті образи та сюжети, які людина хоче бачити, а не те що у неї є в наявності. В цьому і є особливість зображення – воно виступає як ідеалізована, підлаштована до потреб, смаків і бажань творця модель реального. Ми переносимо свої зусилля на вихід через профанне до